

בבית המשפט העליון

בש"פ 576/20

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העוררת: פלונית

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) במ"ת 60355-09-19 מיום 12.12.2019 ומיום 6.1.2020

תאריך הישיבה: ב' בשבט התש"ף (28.1.2020)

בשם העוררת: עו"ד שרון דניאלי

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלואה

החלטה

לפניי ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) שקיבל את בקשת המשיבה לעצור את העוררת עד תום ההליכים נגדה.

רקע והליכים

1. נגד העוררת, בתה (להלן: הבת) ו-3 נאשמים נוספים (להלן: הנאשמים הנוספים) הוגש כתב אישום הכולל שלושה אישומים. שניים מהאישומים מייחסים לעוררת עבירות של ייבוא סם מסוכן בצוותא לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 בצירוף סעיף 19א לפקודה זו וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. כעולה מכתב האישום, במועד שאינו ידוע למשיבה עובר לחודש אפריל 2019, בתה של העוררת יצרה קשר עם גורם נוסף על מנת לייבא סמים מפרו לישראל. הבת קיבלה 40,000 ש"ח במזומן לצורך רכישת כרטיסים, לינה, והוצאות נוספות. הבת פנתה

אל העוררת וביקשה ממנה להצטרף אליה ולבתה הקטינה (להלן: הנכדה) לטיסה, והשתיים רכשו כרטיסי טיסה מישראל למדריד ובחזרה. השלוש טסו למדריד, שהו שם כשלושה ימים ורכשו כרטיסים לפרו. העוררת והבת קיבלו בפרו שלוש מזוודות בהן הוסתר סם מסוג קוקאין, ומשם חזרו למדריד כאשר המזוודות בחזקתן. השלוש חזרו ממדריד לישראל ובהמשך לכך, ניטלו מהבת המזוודות והיא קיבלה שקית ובה 80,000 ש"ח במזומן, אשר חלקו העבירה לעוררת. באוגוסט 2019 חזרו העוררת והבת על המתווה המתואר, וטסו יחד עם הנכדה למדריד פעם נוספת, שם רכשו כרטיסי טיסה לפרו. בפרו, העוררת והבת קיבלו לידיהן מזוודות המכילות כ-8 קילוגרמים נטו של סם מסוג קוקאין, בשווי של כ-2,800,000 ש"ח. כאשר נחתו בישראל, ובחזקתן המזוודות, נעצרו העוררות והבת בנמל תעופה בן גוריון.

לשלמות התמונה יוער כי ביום 25.9.2019 נתן בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) לבקשת המשיבה צו איסור פרסום על "כל פרט מפרטי הפרשה, לרבות כל פרוטוקול וחומר החקירה".

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר העוררת, הבת והנאשמים הנוספים עד לתום ההליכים. במסגרת הדיון בקיומן של ראיות לכאורה בנוגע לעבירות המיוחסות לעוררת, האחרונה לא השיגה על עצם הבאת הסמים לארץ, ועיקר טענותיה נגע למודעותה להימצאותם של סמים במזוודות שהיא ובתה החזיקו.

ביום 12.12.2019 קבע בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעוררת. נקבע כי מארג הראיות הנסיבתיות מצביע על מודעותה של העוררת לתוכן המזוודות ובכלל זאת: עצם תפיסת העוררת כאשר בחזקתה ובחזקת הבת מזוודות המכילות סמים; חזרתה של העוררת מפרו עם מזוודות שונות מאלו שעמן יצאה מהארץ; והודאתה של העוררת כי היא זו שיצאה מהמלון בפרו להביא את המזוודות. כמו כן ניתן משקל לכך שבחזרתן ארצה, נשאו העוררת והבת שקיות מלאות בקניות, וזאת על מנת לא לעבור את המשקל המותר (מכיוון שהמזוודות עצמן היו כבדות נוכח הסמים המוסתרים בהן). בנוסף, צוין כי לא ניתן הסבר מספק למקור המימון לטיסות לפרו, בפרט בהינתן מצבן הכלכלי הקשה של העוררת ושל הבת. עוד צוין כי העוררת לא סיפקה הסבר ממשי לשתי נסיעות לפרו, בפרק זמן קצר, לכאורה ללא תכנון מוקדם. זאת ועוד, בתרגיל חקירה שבוצע לעוררת ולבת, העוררת לא הביעה הפתעה מן המעשים שבהם הואשמו, ואף ציינה כי אם המשטרה הייתה עוקבת אחריהן, ניתן היה לאתר את הגורמים להם הסמים היו מיועדים. נקבע כי העוררת מצדה לא סיפקה הסברים חלופיים מניחים את הדעת למשמעות של ראיות אלו.

עוד צוין כי הנאשמים הנוספים בכתב האישום לא מסרו מידע מפליל על אודות העוררת מכיוון שהם לא היו מעורבים במעשים שיוחסו לה.

4. ביום 15.12.2019 הורה בית המשפט על הכנת תסקיר בעניינה של העוררת. בתסקיר שירות המבחן מיום 2.1.2020 צוין כי העוררת היא אישה צעירה, בת 38, אשר עלתה לארץ לפני כ-18 שנים יחד עם בתה ובעלה לשעבר. לעוררת חמישה ילדים ובמהלך השנים התמקדה בגידולם והשתלבה לעיתים בעבודות מזדמנות. בשנת 2017 התגרשה מבעלה, וילדיהם עברו לחזקתו. צוין כי בשנתיים האחרונות, נמצאת העוררת בזוגיות עם בן זוג חדש. בתסקיר צוין כי העוררת מצויה בקשיים כלכליים ובכלל זאת כי יש לה חובות כספיים. צוין כי העוררת נעדרת עבר פלילי, וכן נשלל קושי חריג בהשתלבותה במעצר עד כה. שירות המבחן התרשם כי לעוררת מעט גורמי תמיכה, וכי היא מתקשה להשתלב חברתית. עוד צוין כי התנהלותה של העוררת היא נהנתנית, וזאת על בסיס טיסותיה עם הבת, עמה שרר קשר מרוחק קודם לכן; כי העוררת מטשטשת ומצמצמת את המיוחס לה; וכי לעוררת עמדות מקלות כלפי התנהגות עוברת חוק ודפוס קבלת החלטות בעייתית. צוין כי הסנקציות שננקטו נגד העוררת משמשות גורם מרתיע עבורה אולם יתכן שנכוונותה להשתלב בטיפול נובעת מרצון לשפר את תנאיה במעצר. על רקע האמור, וכן נוכח אפשרות כי יופעלו לחצים חיצוניים על העוררת, שירות המבחן העריך כי קיים סיכון להמשך מעורבות שולית מצדה. שירות המבחן בחן את המפקחים שהוצעו על ידי העוררת ומצא כי על אף שהם מבינים את הנדרש מהם במסגרת הפיקוח, הם אינם מתאימים למשימת הפיקוח מכיוון שאינם מבינים את דרגת הסיכון הנשקפת מן העוררת וכן מכיוון שהם לא מודעים מספיק לקשיים שצפויים לעלות במסגרת מעצר הבית. נוכח האמור, שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרר את העוררת לחלופת מעצר בשל סיכון להישנות מעורבות בעייתית נוספת, לרבות שיבוש מהלכי משפט.

5. לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן, ביום 6.1.2020 הורה בית המשפט על מעצר העוררת עד לתום ההליכים המשפטיים נגדה. בית המשפט הדגיש כי מדיניות המעצרים בעבירות המיוחסות לעוררת מחייבת מעצר, למעט במקרים חריגים. נקבע כי מן התסקיר עולה כי לא ניתן לתת אמון בעוררת, וכי נשקף ממנה סיכון להמשך מעורבות שולית. כמו כן, נקבע כי נסיבות המקרה דגן מצביעות על רמת סיכון גבוהה הנשקפת מן העוררת, נוכח חובותיה הכבדים, התנהלותה האימפולסיבית והתועלתנית, חוסר מורא מפני החוק ונכוונותה לבצע עבירות חמורות. אשר למפקחים, בית המשפט נדרש באופן פרטני לכל אחד מהמפקחים שהוצעו על ידי העוררת וקבע כי אלה לא יכולים למלא אחר משימת הפיקוח מסיבות שפורטו בהחלטה.

6. מכאן הערר שלפניי, המכוון הן לקביעה כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית התומכת בכתב האישום נגד העוררת, הן להחלטה שלא לשחררה לחלופת מעצר. לעניין קיומן של ראיות לכאורה, העוררת טוענת כי אין בתשתית הראייתית שהונחה – אשר כוללת לדבריה ראיות נסיבתיות בלבד – כדי לבסס את מודעותה למעשים המיוחסים לה. עוצמתן הנמוכה של הראיות, כך נטען, אינה מצדיקה את מעצרה עד תום ההליכים. העוררת מדגישה כי היא אישה בעלת רקע נורמטיבי, וכי אין לה קשר עם הנאשמים הנוספים. עוד מציינת העוררת כי הייתה מצויה בקושי מיוחד בשלב החקירה מכיוון שבאותה העת היו היא והבת מיוצגות על ידי אותו עורך דין ונוכח חששה כי תשובותיה עשויות לפגוע בבתה. עוד טוענת העוררת כי אף בהינתן קביעה כי קיימות ראיות לכאורה, היה על בית המשפט להורות על מעצרה של העוררת לחלופת מעצר ולמצער על מעצרה בפיקוח אלקטרוני. לטענתה, שגה בית המשפט משהסתמך על תסקיר שירות המבחן, שנפלו בו, כפי הנטען, שורה של פגמים ומכל מקום החלטת בית המשפט מחמירה יותר ממסקנות התסקיר בעניינה.

7. המשיבה מצידה הציגה ראיות לכאורה המבססות את האישומים המיוחסים לעוררת, תוך שהיא מפנה לעיקרי הטיעון שהוגשו לבית משפט קמא. לדברי המשיבה, העוררת לא סיפקה הסבר מספק לפעולותיה, כפי שעולה מחומר הראיות. לעניין חלופת המעצר, סומכת המשיבה את ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, כפי שנעמוד להלן.

ראיות לכאורה

8. סעיף 21(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק) קובע כי לאחר הגשת כתב אישום, רשאי בית משפט לעצור נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו מקום בו נמצא כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לו. על בית המשפט לבחון אם חומר הראיות הקיים מצביע על סיכוי סביר להרשעת הנאשם, בהנחה שחומר הראיות יעבור את "כור ההיתוך" של ההליך הפלילי (בש"פ 916/18 רבי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (15.2.2018); בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 146-147 (1996)). כמו כן, בפסיקתנו נקבע כי גם כאשר עסקינן בראיות נסיבתיות, ניתן להורות על מעצר עד תום ההליכים אם שילובן של הראיות יוצר מסכת ראייתית שיכולה לבסס הרשעה (בש"פ 3147/18 חמיאס נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (9.5.2018) (להלן: עניין חמיאס)). בענייננו, כאמור, המחלוקת נוגעת בעיקרה לשאלת

מודעותה של העוררת למעשים המיוחסים לה. בהתחשב בכך ובנתון לאמת המידה האמורה, נפנה עתה לבחון את הראיות במקרה דנן.

הסרטונים משדה התעופה

9. בסרטונים ממצלמות אבטחה בנמל התעופה בן גוריון, ניתן לצפות ביציאתן מישראל של העוררת, בתה ונכדתה (15.8.2019) ובחזרתן לארץ (27.8.2019). בסרטונים מיום 27.8.2019, ניתן לראות כי העוררת והבת נוסאות מספר שקיות בידיהן. כמו כן, בסרטון מיום 27.8.2019, המתעד את פתיחת מזוודותיהן של העוררת והבת בשדה התעופה, נראים שוטרים מרוקנים את שתי המזוודות בזו אחר זו. המזוודה שנושאת תג מזוודה עם שמה של הבת, מפורקת באמצעות כלי עבודה לאחר שהיא מרוקנת. בדקה 18:04 לסרטון נקדח חור בדופן המזוודה ומהחור יוצאת אבקה לבנה שזוהתה כקוקאין על ידי מכשיר לייזר לבדיקת סמים (להלן: המכשיר; ראו גם דו"ח הפעולה מיום 27.8.2019). בדקה 32:42 לסרטון זה שוקלים השוטרים את המזוודה כשהיא ריקה מתוכן ומשקלה 8.35 קילוגרמים. גם המזוודה שעליה תג מזוודה עם שמה של הנכדה מפורקת באמצעות כלי עבודה, ובדקה 38:55 לסרטון, נקדח חור בדופן המזוודה ממנו יוצאת אבקה לבנה שזוהתה כקוקאין באמצעות המכשיר. בדקה 42:36 נשקלת מזוודה זו כשהיא מרוקנת מתוכן ומשקלה עומד על 9.150 קילוגרמים.

חקירות העוררת

10. העוררת נחקרה במשטרה מספר פעמים לאחר מעצרה. בחקירות עלו מספר נושאים שונים הקשורים לסוגיה שבמחלוקת, אותם אסקור בתמצית.

העוררת נשאלה במספר הזדמנויות כיצד הגיעו אליה ואל הבת המזוודות שעמן נתפסו. תחילה מסרה כי הן נרכשו על ידה בשוק (הודעה מס' 1, ש' 94-95; תמליל מס' 2, עמ' 23, ו-28). אולם, בהמשך, שמרה העוררת על זכות השתיקה בנוגע למקום רכישת המזוודות (הודעה מס' 2 מיום 29.8.2019, ש' 23, ו-64-69 (להלן: הודעה מס' 2); הודעה מס' 3 מיום 3.9.2019, ש' 9, 42, ו- (להלן: הודעה מס' 3); הודעה מיום 6.9.2019, ש' 199-200 (להלן: הודעה מס' 4)). בצד האמור, העוררת אישרה כי מדובר במזוודות חדשות (הודעה מס' 2, שורה 71; הודעה מס' 3, ש' 26-34). בחקירותיה מיעטה העוררת במסירת פרטים על הדרך שבה הגיעו לרשותה המזוודות והשיבה כי אינה יודעת דבר בנוגע להגעת המזוודות. כך גם כשנשאלה אם לא התעורר חשדה עת הגיעו מזוודות ממקור לא ידוע לחדרה השיבה כי אינה יודעת, ותשובה זו חזרה על עצמה בתגובה

לשאלה מדוע עשתה שימוש במזוודות ממקור לא ידוע (הודעה מס' 4, ש' 133-145, ו-220-217; הודעה מיום 10.9.2019, ש' 139-145, ו-247-285 (להלן: הודעה מס' 5); הודעה מיום 17.9.2019, ש' 71-98 (להלן: הודעה מס' 6)). יוער כי במזכר מיום 28.8.2019 מתועדת שיחה שלא הוקלטה בין העוררת לבין אחד החוקרים שבמסגרתה אמרה העוררת לחוקר כי הבת "ביקשה ממנה לרדת להביא את המזוודות והי[א] פוחדת" (מזכר מיום 28.8.2019, סומנה במס' 200). עם זאת, בהמשך, חזרה בה העוררת מאמירה זו וציינה כי אינה יודעת דבר (הודעה מס' 4, ש' 130-135 ו-329-333).

בנוגע לטיסות, העוררת מסרה כי הן היו ביוזמתה של בתה (הודעה מס' 5, ש' 88-91, ו-164-167). העוררת סיפרה כי הבת שילמה על כרטיסי הטיסה באפריל (הודעה מס' 4, ש' 99-104; הודעה מס' 6, ש' 11-34). לצד זאת, העוררת אמרה באחת מן החקירות כי היא זו שסיפקה תקציב עבור הטיסה באפריל (תמליל מס' 2, עמ' 15-16, ו-21). לגבי טיסתן באוגוסט, העוררת מסרה כי היא והבת רכשו כרטיסים לפרנקפורט בשדה התעופה בדלפק "דקה 90", משם המשיכו למדריד, ומשם ללימה, פרו. העוררת הסבירה כי רכשו את הכרטיסים ב"דקה 90" מכיוון שכך המחיר יצא זול יותר (הודעה מס' 1, ש' 62-63; הודעה מס' 3, ש' 135-136 ו-200-202; הודעה מס' 4, ש' 166-171). לעניין מימון כרטיסי הטיסה באוגוסט, העוררת סיפרה כי השיגה כסף לטיול מעבודות בהן עבדה (הודעה מס' 3, ש' 171-178); וכי היא והבת שילמו יחד על הטיסה באוגוסט (הודעה מס' 1, ש' 62-64; תמליל מס' 2, עמ' 7-8). יחד עם זאת, בשלב מאוחר יותר מסרה העוררת כי הבת שילמה על הכרטיסים (הודעה מס' 6, ש' 105-106; הודעה מס' 22.9.2019, ש' 32-37 (להלן: הודעה מס' 7)). כמו כן, העוררת מסרה, ביחס לשתי הטיסות, כי היא לא יודעת מדוע לא טסו לפרו בטיסה ישירה (הודעה מס' 4, ש' 262-261; הודעה מס' 5, ש' 106-107). לשאלה מהיכן היה לבתה כסף למימון הנסיעות השיבה העוררת כי היא אינה יודעת וציינה ששאלה את בתה אך לא קיבלה תשובה (הודעה מס' 4, ש' 211-216; הודעה מס' 5, ש' 96-101, 119-120, ו-219-220; הודעה מס' 6, ש' 107-108; הודעה מס' 7, ש' 37-51; תמליל מס' 2, עמ' 16, ו-28). עוד יצוין כי העוררת תיארה כי כשהגיעו ללימה באוגוסט, הן לבשו בגדי קיץ כאשר בלימה היה קר וגשום. העוררת מסרה כי היא והבת לא בדקו מראש את מזג האוויר בלימה ולכן נאלצו לרכוש להן ולנכדה בגדים מתאימים שם (הודעה מס' 3, ש' 160-164; הודעה מס' 4, ש' 192-193; הודעה מס' 5, ש' 231-238).

באשר למצבה הכלכלי, העוררת תיארה כי פתחה עסק שלא צלח, וצברה חובות בשל כך (הודעה מס' 1, שורה 26; הודעה מס' 4, שורה 15; הודעה מס' 5, ש' 307-325). עוד תיארה העוררת מצב כלכלי קשה בו היא שרויה, במסגרתו היא פתחה בהליכי פשיטת

רגל, ותיארה כי חובותיה מגיעים לכ-200,000 ש"ח (הודעה מס' 4 ש' 15-4, ו-269-270; הודעה מס' 5, ש' 309-311). העוררת מסרה כי פנתה למשרד עורכי דין לטיפול בהליך פשיטת הרגל בעניינה (להלן: המשרד), וכי שילמה להם כ-20,000 ש"ח, מתוכם כ-18,000 ש"ח שולמו לאחר חזרתה מפרו באפריל (הודעה מס' 4, ש' 16-35; הודעה מס' 5, ש' 6-50; הודעה מס' 6, ש' 133-158). לצד זאת, סיפרה העוררת כי בחודשים מרץ ואפריל עבדה בשלוש עבודות כאשר הכנסתה המצטברת עמדה על כ-11,000 ש"ח בחודש במשך כמה חודשים (אולם לא הוצגו על ידה תלושי משכורת. הודעה מס' 4, ש' 32-67; הודעה מס' 6, שורה 139). בחומר הראיות צורפו גם מסמכים מטעם המשרד הכוללים תצהיר מפורט על אופן ההסתבכות הכלכלית; בקשה למתן צו כינוס ולהכרזת העוררת כפושטת רגל; ודין וחשבון על חובותיה ונכסיה של העוררת.

עוד יוער, כי כאשר נשאלה העוררת באופן פרטני על העבירות המיוחסות לה השיבה "לא יודעת" או שמרה על זכות השתיקה, ובכמה מקרים – הכחישה כי היא ידעה שבמזוודות יש סמים, וכי היא והבת מבריחות סמים לארץ (הודעה מס' 1, ש' 58-60; הודעה מס' 2, ש' 41-47; הודעה מס' 3, ש' 31-34, ו-52-66; הודעה מס' 4, ש' 89-93; הודעה מס' 5, ש' 137-145; הודעה מס' 6, ש' 71-88). עוד הכחישה קשר עם גורמים חיצוניים בהקשר למזוודות ולסמים שנמצאו בתוכם (תמליל מס' 2, עמ' 26; הודעה מס' 4, ש' 241-242).

תרגילי החקירה

11. מלבד החקירות, בוצעו לעוררת ולבתה תרגילי חקירה. בתמלול תרגיל חקירה מיום 29.8.2019 מס' 971/19 (להלן: תמליל מס' 971/19) שוחחו העוררת והבת על המעצר ועל החקירות שלהן. הבת אמרה לעוררת לשמור על זכות השתיקה, והעוררת ענתה כי היא עושה זאת כשהיא נשאלת שאלות שאיננה מעוניינת לענות עליהן (תמליל מס' 971/19, עמ' 8). בתמלול תרגיל חקירה מיום 3.9.2019 מס' 988/19 (להלן: תמליל מס' 988/19) שוחחו השתיים על החקירות שעברו, ועל ההשלכות של מעצרן על משפחתן. במהלך תרגיל זה אמרה הבת לעוררת "הם גם מטומטמים אמא. אם הם היו נוסעים אחרינו [...] הם היו רואים לאן זה נוסע ונוסעים אחריו מהר. [...] היו תופסים כל כך הרבה אנשים וכל כך הרבה דברים". העוררת מאשרת את הדברים ומציינת "נכון. אני לא יודעת מי עבד ומי החליט לעשות את כל זה בדיוק ברגע הזה [...] הם יכלו לעשות את זה במקום אחר, יותר מועיל. הם כולם היו שם בלאט עם אקדחים, עם רכבים" (תמליל מס' 988/19, עמ' 10, ש' 31-38 ועמ' 11, ש' 1-11). בחקירה מאוחרת יותר העוררת הכחישה שאמרה את הדברים המוזכרים בתרגיל החקירה (הודעה מס' 6, ש' 171-181), ובהמשך הסבירה

כי אמרה את הדברים אך לא התכוונה לכך שהייתה מודעת לקיומם של הסמים (הודעה מס' 7, ש' 96-102).

דיון

12. השאלה שעומדת במוקד הדיון שלפנינו היא אפוא מודעותה של העוררת לקיומם של סמים במזוודות. העוררת טוענת כי מחומר הראיות שהוצג לעיל, שאינו כולל ראיה ישירה למעורבותה בפרשה, לא ניתן להוכיח – ברמה הלכאורית – את מודעותה, וכי השיטה הייחודית שבה הוסתרו הסמים במזוודות מחזקת טענתה זו. כבית המשפט המחוזי אני סבור כי יש לדחות טענה זו. העוררת נתפסה כשברשותה וברשות בתה כמות גדולה של סם מסוג קוקאין. אכן, הסמים הוחבאו באופן מתוחכם במזוודות, אך אין בעובדה זו לבדה כדי לתמוך בטענת העוררת שלפיה לא ידעה על קיומם של סמים בתוכן. הראיות שלפניי מצביעות על כך שמשקלן של המזוודות בהיותן ריקות היה מעל ל-8 קילוגרמים כל אחת, והעוררת לא סיפקה הסבר עקבי ומספק לנסיבות הגעתן של המזוודות לרשותה או לשאלה מדוע עשתה שימוש במזוודות שאינה יודעת מהיכן הגיעו. לכך יש להוסיף כי העוררת טסה פעמיים בפרק זמן של מספר חודשים, באופן ספונטני לכאורה, ליעד מרוחק, בזמן שמצבה הכלכלי אינו מהמשופרים. כך נלמד הן מדרך רכישת הכרטיסים, בדוכן בנמל התעופה בן גוריון (ובהמשך במדריד), הן מהעדר ההיערכות המוקדמת של העוררת ובתה לנסיעות (שנעשו כאמור עם נכדתה הקטינה) ולמזג האוויר ביעד הנסיעה. אף מקור המימון של הנסיעות, בהינתן מצבה הכלכלי של העוררת, לא קיבל הסבר מניח את הדעת על ידה. לכל זאת יש להוסיף כי, כאמור, ביחס לחלק לא מבוטל מהשאלות שהופנו אליה, ביכרה העוררת לשמור על שתיקה או השיבה כי אינה יודעת, ולמעשה לא הוצגה מטעמה גרסה משכנעת אשר יכולה להסביר את התנהלותה ולשלול את המיוחס לה (עניין חמיאט, פסקה 14 (9.5.2018); בש"פ 8155/15 קלר נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (9.12.2015)).

ממכלול הראיות מצטיירת אפוא תמונה של התנהגות חשודה, לשון המעטה, אשר מבססת את מודעותה לכאורה של העוררת לעבירות המיוחסות לה (בש"פ 1661/16 ANOG נ' מדינת ישראל, פסקאות 11-12 (9.3.2016)). אכן, טיב מודעותה של העוררת עתיד להתברר בהליך העיקרי שבמסגרתו תיבחנה טענותיה שלפיהן אין די בראיות הנסיבותיות שהובאו כדי להוכיח את היסוד הנפשי של העבירות המיוחסות לה. ברם, בענייננו שוכנעתי כי מסכת הראיות מבססת תשתית ראייתית לכאורית שלפיה למצער עצמה העוררת את עיניה באשר למיוחס. משאלה הם פני הדברים, סבורני כי יש בחומר הראיות כדי להצביע על סיכוי סביר להרשעת העוררת.

13. עתה נפנה לטענת העוררת בעניין שחרורה לחלופת מעצר ולחלופין למעצרה בפיקוח אלקטרוני. העוררת טוענת שעוצמתן הנמוכה של הראיות בעניינה מחלישה את ההצדקה למעצרה מאחורי סורג וברית. כמו כן, לעמדת העוררת, התסקיר שנערך בעניינה מוטה. נטען כי בתסקיר צוין שהיא "מטשטשת ומצמצמת" את העבירות המיוחסות לה, אולם היבט זה מבוסס על עצם הכחשתה את העבירות המיוחסות לה ולא יכול להיזקף לחובתה. כמו כן, העוררת קובלת על כך שבתסקיר צוין כי קיים בעניינה חשש משיבוש מהלכי משפט, מקום שמדובר בקביעה שאינה מבוססת ואף לא נטענה על ידי המשיבה. עוד העוררת סבורה כי אין בסיס לקביעה כי יש חשש למעורבות שולית מצדה או לקביעה כי יש לה חובות לגורמים בלתי ידועים. היא מוסיפה וטוענת כי יש לתת משקל רב יותר לעברה הנקי, ולהתרשמות שירות המבחן כי היא לא הפגימה נורמות שוליות. בשל כל האמור, העוררת טוענת שככל שייקבע שקיימות ראיות לכאורה לחובתה, יש להורות על שחרורה ממעצר, או על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

14. [קטע שהושמט].

15. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, לא ראיתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא לשחרר את העוררת לחלופת מעצר בנסיבות העניין. העבירות המיוחסות לעוררת מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(ג)(3) לחוק (ראו למשל בש"פ 3095/18 צ'צ'יק נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (26.4.2018)). במקרים אלה, ככלל, בית המשפט לא ייטה להורות על שחרור לחלופת מעצר וזאת בשל החשש שנאשם בעבירות מסוג זה יבצע עבירות סמים לאחר שחרורו ממעצר מאחורי סורג וברית (בש"פ 4214/18 מסוג זה יבצע עבירות סמים לאחר שחרורו ממעצר מאחורי סורג וברית (בש"פ 4214/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (28.6.2018) (להלן: עניין פלוני); עניין חמיאס, פסקה 16). ואולם, אין מדובר בכלל הרמטי, ובחריגיו עשוי להיכלל מקרה שבו עסקינן בנאשם ללא עבר פלילי, ואשר "אינו נטוע" בעולם עבריינות הסמים" (בש"פ 9481/16 אבו טאהא נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (12.12.2016)); בש"פ 8585/15 בן לולו נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (23.12.2015); בש"פ 240/15 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (22.1.2015)). בענייננו, העוררת נעדרת עבר פלילי, וכן מכתב האישום לא עולה כי היא מקושרת למקורות אספקת או הפצת סמים באופן שעשוי להקים חשש ממשי מביצוע עבירות נוספות במתווה שיוחס לה אם לא תימצא במעצר מאחורי סורג וברית. אשר לטענותיה בעניין התסקיר, אכן, כבר נקבע שבשלב זה, כאשר לנאשם עומדת חזקת החפות, אין לזקוף לחובתו את העובדה כי הוא מכחיש את המיוחס לו ואינו לוקח אחריות על מעשיו (בש"פ 7831/12 פלוני נ' מדינת

ישראל, פסקה 16 (23.12.2012)). ואולם, שירות המבחן התרשם כי המפקחים שהוצעו אינם מתאימים למשימת הפיקוח והעריך כי הם אינם מבינים לעומק את הקשיים שצפויים לעלות במסגרת חלופת מעצר ביתית. בית המשפט המחוזי נדרש לנושא זה בהחלטתו ומצא כי לגבי כל אחד מהמפקחים קיים קושי פרטני ביכולתו למלא אחר משימת הפיקוח. בנסיבות אלו, ובהינתן דפוס הפעולה שיוחס לעוררת וכמויות הסם שיוכאו על ידה לכאורה (כ-8 קילוגרמים של סם מסוג קוקאין), איני רואה להתערב במסקנת בית המשפט המחוזי כי העוררת תיעצר מאחורי סורג ובריה עד תום ההליכים.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, י"ח בשבט התש"ף (13.2.2020).

אושרה לפרסום ביום ג' בתמוז התש"ף (25.6.2020).

ש ו פ ט